

تورک یوردی

[اون آلتنجی سنه]

تورک ادب اقلری مرکز هبیتی طرفندره نشر اولنور .

جلد ۶

آغستوس ۱۹۲۷

نومرو ۳۲

هاداى آلتى

اوج پرده لك منظوم تماشا

محمد فاروق

ايكنجى پرده

صحنه :

سادهجه بر اودا.. اوكدە بر قابو؛ ايكي طرفنده پرده لرى يانه آصيلمش، پنجره لر . .
بو پنجره لردن ده كيزك ماويلكى كورونور. بر قاچ اسكمله. برايكي اوستى بياض ثورنولى ماصه.
ديواره بر قاچ رسم . تورك ، روس . مى شاعر لر ينك رسملى .
روس لردن پوشكين ، مايافونسكى ، ماقسم غوركى الخ .
بو اوپله .. كويده منزوى حيات كچيره ن كنج شاعر يوسفك بوواسى .

برنجى مجلس

يوسف . . ييلديز

برده آچيلنجه صاحلر داغيتيق، كنش باقلى بياض بر كوملكله يوسف .. النده بر كاغد،
هيسكل كېي دورويور .. ييلديز، صاغنده .. ييلديز بالواريجى باقىشلرله يوسفه باقىيور ..

ييلديز

ايشته صوك ائريكه صوك مصراعلى قويدك ..
كونلر واركه يىنكى بر آتش اوقله اويدك ،

کونلر وارکه کوزیکه بر آ ز اویقو کیرمه دی .
 لا کن نه یه بونلرک ایشینی به لیرمه دی ا
 کوزلریکی کورسه که .. نه در بو قیرمیزلیق ؟
 عصیان ایدمن صاجلرک نه در ؟ . نه در بو قیلیق ا
 یوسف .. هر کون کندیکی یاقوب اریدیورسک ،
 بنی آردده براقوب نریمه کیدیورسک ؟
 بوتون بونلرک سانکه کوردکی فایداسی ،
 داملا داملا روحه ایشله دک هر یاسکی ؟
 بعضی کون جوشوینورسک .. بعض کون طاشیورسک ،
 بیهوده یورغونلقله بویله اوغراشیورسک ا
 بر آ ز اھمال ابتدیکک ییلدیزیکی کورمک یوق ،
 سویله سنی چیلدیرتان ، یاقان هانکی آتس اوق ا

یوسف

بنی می چیلدیرتان نه ؟ . یوره مکک آتشی ،
 یوره مکک کوزمده یانان قیزیل کونه شی . .
 ییلدیز ، ییلدیز ، سنکله کزدک آنادولی بی ،
 بفرمزده آچیلدی آجیلردن بر قویو ا .
 بو دیاردن کوز یاشی ، آجی طویلادق هر کون ،
 بو دیارک بهاری ٹولکون .. یازلری ٹولکون ا
 بو دیارده کولن یوق . کوکل هیچقبریقاری
 باشند باشه قابلامش بو کولمه یین دیاری ا
 موضوعم بو دیاردر قره اینلره کیرسم ،
 اونده کی کوزمللکی ، دردی کورمن شاعرسم
 شیمشک کی دوغمالی قابورغهمدن هر سوزم ،

کویلرنده ، داغنده بنم چاقالی کوزم !
 بونلری یازیورکن فاصل جیلغین اولمام بن ،
 فاصل شعرى یازارکن صاجلرمی یولمام بن !
 هر مصراعہ قلبی کسوب ویرمک قولایمی ،
 قولایجه یازاجم قصرلرمی ، سرایمی ؟
 سرای کورمه مک ایچین کوزمه چکرم میل ،
 نه کل ، نه می ، نه لاله ... بونلرک بری ده کیل
 بنم شاعر قلبمک ترنمی .. ده کیل هیچ ،
 بنی داها جوشدورور بر ییقیق او .. بر کرپیچ !
 داها آچار روحی چیت دیوارلر ، چیت اولر .
 اوندن صوکر ا کوکلده دوغار آنجاق آلهولر !

یلمیز

ینه نوزولدک یوسف .. ینه جوشدک شاعرم ،
 فاصل اوغراشدیفکی بن ییللردر ییلیم ..
 ایسته نه اولدی صانکه ، بلکه آقشامه آجز ،
 بر بودو بحق آیرانله بر ا ککه محتاجز !
 آ کلات ، یوردک قیشنی ، آ کلات یوردک یازینی ،
 دردیله سونجیله ایکلهت قره سازیکی ،
 صوکره صانکه بوندن نه ؟ بوتون قولاقلا صاغیر ،
 ایسته دیکک قادار یاز .. ایستر دورمادن باغیر ! ..

یوسف

دوکهیم آتشی .. ألبت بر زمان کلیر ،
 او آتس ایشیغندن بر قیویلجم بوکسه لیر !

یوردک بوزلی داغندن قارلی یاماچلرندن
 جاملی اورمانلرندن ، میسه آچاچلرندن
 روحی قاریشدیروب نوردیکم او مصراعلر
 بر کون کلیر یولمه نورلی ایشیقلر صاچار ا .
 می ، کل یازان شاعره بفرمدن طاشیور کین ،
 نه قدر تارینجی وار ، نه شاعر وار .. برینک
 بو خالق ایچین بر شی یوق بوم بوش قافا طاسنده ،
 هپسی شهرت آردنده .. هپسی نام آرقاسنده !
 بر آووج طونج پاره‌نک هپسی حالا کوله‌سی ،
 بر قارقال سسی کبی یوکسه‌له‌میور سسی !

ییلدیز

ایشته صوک اثرکده بیتدی ... نه اولدی صانکه ،
 ده‌لی کبی چیلدیردک ، اوچدی یوزیکک رنکی !
 قابورغلرک جوکدی ، آتش یوق کوزلرکده ،
 کوزلریکک شیمشکی طویلاندی سوزلرکده !
 قورقیورم یوسف ، بو دردله توله جکسک ،
 جوق سودیکک ییلدیزک قلبنی بوله جکسین !
 آت آرتق طوبراقلره اونلری ، بزه سارده ..

یوسف

ییلدیزم . چاره وارمی . . هر شی او آداملرده ا .
 آتمدن ، سیکیرمدن قوپاردیغم مصراعلر
 ده کیزه آتدیغم کون تولومی حاضرلار ا .
 سن ده بیلیرسک فاصل یازارم بن اونلری ،

عصرک شو کبیری ، ماضینک قالیونلری
 یاییلیر کن بر شاعر قادار کیم جوشمشدر ، کیم ؟
 قاج کره حدتمدن قیزیلیر کن قلم
 ایسته دم طیرناغمی باطیروبده قلبه
 قاتمله مصراع یازوب یاراتایم بر نغمه ! .

ییلدیز

محزون

سن قلبکده کی عشقی ویردک هپ شعره ذاتاً ..
 بهری یاده یوقشم کبی اونوتولدم بن ..
 کوزلرک بر دقیقه کوزلر مه دالمایور ،
 بر دقیقه باش باشه روحلرمز قالمایور !
 بر کون اولاجق سیکده بلکه بین حماسی
 ابدیاً قلبه ثوره جکسک بر یاسی !
 صاجلرم ، صاجلرکله اوقشانمق ایستر بر آرز ،
 آلهه بر دقیقه کوکل ایتمه لی نیاز !
 اونیا زک معبدی سنک قوینکدر ، یوسف ،
 آل آچاق محرابم سنک بوینکدر ، یوسف !
 یاصدیقم قوللر کدر ، او صیجاق دیزلر کدر ،
 اونوتما که بر کنج قیز سوداسی نه ده ریندر !
 سن ده بیلورسک که وورغوندر ، ییلدیز سکا ،
 وورغوندر یالکز سکا ، طوقوندر یالکز سکا ! .

یوسف

سفی می اونوتدم بن ؟ سفی می کوزهل ییلدیز ،
 کل بفرمه .. اوقشایم . کل کوکسمه کل .. ییلدیز !

اگر سن اولماسه بىڭ اۇرىدى بو سوداڭ ،
 حالى آ كديرىردى بر اينجه ، قوروداڭ !
 سن اولماسه بىڭ اكر كيم كزهردى ، بو يوردى ،
 بر كوچوك الهام بولاق ناصل قابل اولوردى ؟
 بر طوپال اشكىله داغى ، طوپراغى سورەن
 قانلى كوزلر دو كەرك چييزلرني نورەن
 ارككنك ايشنى كورەن قادين قىزلرى
 آ كلاتماسايدك ناصل يازاردم بو ديارى !
 سنك كوز ياشلر كدر بر آز جوشدوران بنى ..

يىلبىز

توبله جوشدورمامايه اولداع آرتق سنى !
 ينه سارتين قوللرك وجودى چيلينينجه ،
 كوكلكده بر براقه دنيا ايچين بر حينجه !
 او كوكلكده دولاشين ينه سودا روزكارى ،
 بر وجود كې هر كون دولاشالم يوللرى !
 بر ياماجده كورونجه براق بر صو طور طوبى
 بر ميشه قابوغندن ايچلم بر يودوم صو !
 قوزوم اونوتمه بنى !
 « بوينته ساريلوب اوطورتور . »
 ده كيزده آجوب بلكەن
 دولطه يابوب اوچالم ، سه ويشوب كولوشوركن !

برستف

دېمك قاچ كوندركا ستمليدك ، يىلديزم ..

- ييلديز

اينان كه يوره كده آچيلمشدي بر صيزم
قوزه سنه ساريئش بر بوجك كي، صو كرا
ساريلك شعوريكي صانكه ساران آغلره؛
كوزلك باقيوركن هيچ بر شي كورمه يوردي ،
ييلديز يلك دردینه بر شفا نوره يوردي ..

يوسف

باشقه نه دردك واردی بنم هيچ بيلمه ديكم ؟

ييلديز

[مطبيع]

ظن ايمه كه دردمدي بنم سويله مه ديكم .
ييلديز ، بويوك عشقي بيلور يوسفك .
ييلديزك قلبي اصل باشقه شيلره طوقون ؟

يوسف

نمدر او قوزوم ؟

ييلديز

يوسف .. هر آقشام يشيل يوله
چيقارق نشه لرله دولاشيركن قول قوله
كوزلر مه ديكيكن ايكي قره كوز واركه ،
او كوزلر، بيلسهك، نويله قره قويلجيملر كه ..
بونلري كورمه يورسك .. باكا فاصل باقيور ،
فاصل بياضلرندن بر قارا كلقي آقيور !

بوسف

هله بری مان باقسین سنک کوزیکه بر آز ،
 او آجاق شو بابامک کوینده دولاشماز !
 اونکله آرامزده کچه جک چارپشمار ،
 اک کوجوک بر عشق بيله يوره که قامادر ،
 اک کوجوک باقیش بيله يوره کی چیلدیرتیر ...
 سکا اوزاتان الی يوره کم دیر که : از ، قیر !
 سن که بنم شعریمک شعریسک ، بونی بیل ،
 قلبم قلبکده یاشار .. باشقه عالمده ده کیل]

بیلدیر

ناصل بافق لازمه او قره باقیشلره
 باقده بنم قلبمه آجیلماسین بر یارا !
 آرقامزده دولاشان او قره قاش می نهدر ،
 اوکا هایقیر ، باغیر سن آرتق حدینی بیلدیر !

بوسف

[بچره دن ده کیزه باقاری :]

هیچ دوشونمه .. جیقالم بو آقشام قیلره ،
 کوکسمزی آجام آسه ن سرین روزکاره ..
 قیلرده یکی بر کوزه لاسکی وارپوردک ،
 باقسه کا ، سولر دورغون .. کوجوک دالغالر دورغون !
 [دندلرینی آلیر .. آصیلی دوران ژا کتی کیهر .]

بوسف

هایدی ..

[بو ائشاده قاپی وورولور .]

یوسف

قاپو وورولدی .. کیم او ..

[پنجره دن باقار :]

کویلو قادینلر ..

بن کیده ییم . کیم بیلیر .. یته نه دردلی وار ؟

کل .. قوقلایم صاحچی .

[ییلدیزی قوجاقلار .. اوپر .. چیقار ..]

ایکنجی مجلس

کل غنیمه ، فاطمه آنا ، یلمیز

آز سوکرا داییدن کنج بر قیز ، کل غنیمه ایله فاطمه آنا کیره ..

یلمیز

بویوزوک ..

[بر کوستر بر .. اوطورورلر ..]

یلمیز

باشکزی آچیکز .. کیمسه یوقدر ..

[کل غنیمه ، فاطمه آنا باشلرینی آچارلر .. کل غنیمه ، ۱۵ - ۱۶ یاشلرنده

کوزمل بر کویلتو قیز .]

فاطمه آنا

[بیلدیزه :]

زحمته کله دک بز .. قیزم کج سنده اوطور !

بر لحظه سکوت ا

پلربڻ

[فاطمه آناه کله غنچه بي کوستره رک :]

قزيمکرمي ؟

[کله غنچه بهه :]

نه ايجون کوزلرک دولفون اويله ؟
کل به کيزک ، سارارمش کل کبي سولفون اويله .. ؟

فاطمه آنا

کنجملک بو .. اون بشنده سودا دولودر کوکل ،
کيمي آجيلير ، کولهر ... کيمي اولور سولفون کل ا .
کل غنچه مک نصبي بو ايکنجيسي اولدي ،
برساز کبي ساراردی .. قومش کل کبي سولدي ا

پلربڻ

بونده نه وار صولاجاق .. سوديکي اولدجه صاغ ؟

فاطمه آنا

سوديکک کوکلنه يا باغلانمشه کوز باغ ؟

پلربڻ

آ کلامادم ..

فاطمه آنا

او کنج يار ، اونوتدي ياورو قيزي ،

قاج کون وارکه سهوه رمش کویده باشقه ییلدیزی ۱ .
اون اوچنده یاوروبی نشانلادق اونکله ،
دیدک بو ییل طاتلی کون سورسون آرتق اونکله ۱ .
فقط نرده ؟ ...

ییلدیز

بك يازيق ۱ .

فاطمه

کچن ییل ، دیردم ، ذاتا ..
کوکل قاذین کوکلیدر .. اړککده کوکل : یلکن ؟
بر آرز روزکار بولونجه همان اوچار انکینه ،
قپیلر هر کون باشقه بر روزکار آهنگنه !
نشانلاندیمی همهن یاپیورک دوکونی ..
کچسین نشانلیسیله باش باشه هر برکونی .
کوزلری اوده اولسون .. دیشاریده ده کیل هیچ ،
بويله قورولان یووا آنجاق بولور برسوینج !

ییلدیز

[کل غنجه به :]

دیمک ، سودیکک کوزلر باشقه کوزده کزییور ؟
دیمک ، بو ئوزونتودن شو کوز قاپاقلرک مور ..
اون بشنده ، برآیک اون بشی کبی کولن
شو کوزلرک صولویور هجرانله غم یمکدن !

کل غنجه

[سوزینی کسهرک ، معصوم :]

بیلسه کز اونی نه چوق سویورم حالبوکه ..

فاطمه آنا

قاج کوندر آقان باشله کوکلی اوپله دولوکه ۱.

بیلدیز

بنده برزمان اوپله چکمشدم نه عذابلر ،

قلبی کوکلر یاقار ، کوکلی روز کار یاقار ،

کوزمدن داملا داملا طویلانیردی کوز یاشم ۱.

برطاشله وورغون کبی صانچیردی هر آن باشم ۱.

-بی بی کوجو کدی : نشانلیمدی دایما ،

سه و مه سی .. سومه سی .. ایشته بویدی معما ۱.

بونلر کنجلیکده اولان شیلر ده کیلی ۱.

فاطمه آنا

تویله ..

بزم قیزکده دردی کوکل ایچنده بویله ۱.

لاکن کل غنجه مزک نشانلیسی قره قاش

باشقه بر کوکل ایچین دو کویورمش بوکون یاش ۱.

[بیلدیز شایبر]

کل غنجه

[بر کویوریزی معصومیته :]

اوکا ناصل وورغونم .. ناصل سویورم بن ۱

کوکلك آنشنی بیله مزسك قوزوم سن ۱.

بر کون ناصل چکدیه شو کوکلومی کندینه

حالا اوپله کیشمکده او کوکله دوزوینه ۱.

زیتون کولکه لرنده نشان طاققدده بر کون

ایشته او کوندنبری بسم بو کوکلم تولکون ۱.

ییلدیز

کیمدر او وفاسزك سودیكى قیز عجبیا ؟
اونك او کوزلرینه ناصل باغلانمش کوز باغ ؟
ناصل اولمش کوکلنده باشقه کوکله صاریلا ؟

فاطمه آنا

بز بونك ایچون کلدك .. صاقین بزه داریلما !
ایشیتدك که قره قاش طوقونمش سزه یالکز ،
دیلمده دولاشان آد : ییلدیزمش .. ساده ییلدیز !

ییلدیز

بکامی طوقونمش او ؟

فاطمه آنا

اوبله !

ییلدیز

او ده لیردیمی ؟

کل غنیمه

[صاف :]

ده لیدن بتر ..

فاطمه آنا

قاج کون .. دیدك سویور کیمی ؟
اك نهایت سویله مش ؟ بن ییلدیزه وورغونم !
شاعرك سوکیلیسی اولان قیزه وورغونم !

ییلدیز

بیلیورده دیمك که نشانم اولدیغنی ،

برجیلغین کبی صو کرا ینه یاپیور بونی ؟
اونده بر قلبی یوقدر .. اوندہ انصافی یوقدر !

کل غنیہ

بئمده یورہ کمی پارچالایان بو اوقدر !

فاطمہ آنا

شو صوجزہ باقہ .. سنی بیلیورز بز ،
یوسفله سنک ایچین چارپار بزم قلبمز ..
دیگله یالکز شونی سن .. او سندن یوز بولماسین ،
شو کنج قیزده بر دردله قلبندن وورولماسین ..
عشق کؤکله آجدینی یارا : اک قانلی یارا ،
انسان ، کؤکسنی کر سه اک قانلی بیجاقلره
اونک ویردیکی قدر دو یاماز بلکه صانجی ..
کل غنجه مک قلبنه آچیلدی بویله آجی !
صو کرا هم سکا اولور یازیق ، هم شوکنج قیزه !

ییلدیز

ناصل دیمش بیلیم که وورغونم بن ییلدیزه !

فاطمہ آنا

اگر کل غنچه اونی سومه سیدی ده ربندن
واز کجوب نشاندن ، واز کجوب دو کونلرندن
کوندردیکی یوزوکی شو پارماق دن آتاردم ،
ایکی کؤکلی بوزمغه ایدردم بلکه یاردیم !

ییلدیز

اینانیک که شایردم .. نملر - وملهیم بیلیم ؟

شاخلاشمس برآت اولسه ووروك دیردم اوکا کم !

کل غنچهك سودیگی اولماسهیدی، بن اوکا

آنیلسین دیردم قیزیل جهنمك یولنه !

آرقه سنده آغلایان بر قیزی بر اقماسه

دیله ردم ، قره طوبراق بوغسین اونی بیك یاسه !

فقط نه کوکلم ایستر .. نه دیلم سویله ر بونی ،

ایسته م کل غنچهك درده بوغولدیفنی !

ایسته م آغلاماسین .. آغلامق نه بیلیرم !

قیزغین کوز یاشله کوکلی داغلامق نه ، بیلیرم !

[فاطمه آنا ایله کل غنچه قالفارلر ..]

فاطمه آنا

سکا منتمز جوق .. اونو تمانیز بز بونی ..

بیلیرم

کورورسکز اونك ده كله صوقولدیفنی !

فاطمه آنا — کل غنچه

[باشلرینی باغلارلر ..]

اللهه اصهارلادق ..

بیلیرم

کوز یاشی دوکمه بیك سز ،

قاووشور ایکیسی ده ..

[قاپیده :]

کوله کوله کیدیکز ! ...

بده